

Asia: VN/14758/2021

Ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä

1. Asetuksen yleinen palaute

a. Onko asetuksessa kuvattu arviointimenetelmä selkeä ja ymmärrettävä?

-

b. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi tarpeeksi kattava, jotta se osaltaan tukee hiilineutraaliuden saavuttamista Suomessa?

-

c. Onko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi sekä uusille että korjattaville rakennuksille?

-

d. Soveltuuko asetuksessa esitetty arviointimenetelmä mielestäsi käytettäväksi rakennuksen suunnittelun aikana ennen rakentamisluvan hakemista?

-

e. Muita yleisiä kommentteja:

WWF:n lausunto on tässä yhtenä tekstinä.

Lähtökohtaisesti puunhankinnan aiheuttama hiilinielutappio metsissä tulee huomioida kaikessa puunkäytössä. Suomen metsien hiilinielut ovat romahtaneet ja maankäyttösektorista on tullut päästöjen lähde. Tässä keskeisenä syynä ovat ylisuuret hakkuut.

Suomen ympäristökeskus julkaisi vuonna 2021 raportin, jonka mukaan puurakentamisen aiheuttaman puun hankinnan lisäys aiheuttaa hiilinielutappion metsässä, joka näyttäisi kääntävän vertailun puurakentamisen kannalta ilmastolle haitalliseksi. Vastaavasti kesäkuussa 2022 julkaistu, vertaisarvioitu tutkimus puunkäytön lisäämisen ja metsän hiilinielujen yhteydestä kertoo, että noin

90 % tavanomaisista elinkaariarvioinneista ei ota huomioon tätä puun hankinnan vaikutusta ilmastovaikutusten arvioinnissa.

Hakkuiden vaikutus metsien hiilivarastoihin on jätetty asetusehdotuksessa huomiotta

Näiden tutkimusten perusteella rakennusten ilmastaselvitystä koskevat määrittelyt (7 § Rakennustuotteiden valmistus: "(GWPvalmistus) arvioinnin on perustuttava joko kansallisen päästötietokannan tai yleisesti hyväksytyyn yhtenäisen menetelmän perusteella määritetyille tiedoille") antavat olettaa, että puun hankinnan hiilinieluvaikutuksia ei edelleenkään oteta huomioon.

Ehdotamme täydennystä seuraavasti:

7 § Rakennustuotteiden valmistus:

"(GWPvalmistus) arvioinnin on perustuttava joko kansallisen päästötietokannan tai yleisesti hyväksytyyn yhtenäisen menetelmän perusteella määritetyille tiedoille. Biologista alkuperää olevien materiaalien hankinnan vaikutus ekosysteemien hiilinieluihin on huomioitava laskennassa."

Materiaalitehokkuus avainasemassa

Luonnonvarojen ylikulutus on keskeinen syy ilmastokriisiin ja luontokatoon. Jotta Suomi pysyy kansainvälisissä sitoumuksissaan sekä omassa, Hiilineutraali Suomi 2035 -tavoitteessaan, luonnonvarojen kulutus tulee puolittaa vuoteen 2030 mennessä. Kiertotalous tulisi huomioida jo eri hankkeiden suunnitteluvaiheissa. Tähän voidaan vaikuttaa esimerkiksi erilaisilla kannustimilla, ohjauksella ja valvonnalla. Materiaalivalintojen tulisi painottua kestävimmin hankittaviin sekä pienimmän kokonaisilmastovaikutuksen aiheuttaviin materiaaleihin.

2. Kommentit asetusluonnoksen pykäliin

1 § Rakennuksen vähähiilisyyden arviointi

-

2 § Määritelmät

-

3 § Arvioinnin kohde

-

4 § Arviointijaksojen pituudet

-

5 § Arvioinnissa käytettävät tiedot

-

6 § Hiilijalanjäljen arviointi

-

7 § Rakennustuotteiden valmistus

-

8 § Rakennustuotteiden vaihdot

-

9 § Rakennus- ja purkumateriaalin käsittely

-

10 § Rakennus- ja purkumateriaalin loppusijoitus

-

11 § Kuljetukset

-

12 § Työmaatoiminnot

-

13 § Energian käyttö rakennuksessa

-

14 § Hiilikädenjäljen arviointi

-

15 § Uudelleenkäyttö ja kierrätys

-

16 § Hyödyntäminen kierrätyspolttoaineena

-

17 § Hyödyntäminen polttolaitoksessa

-

18 § Ylimääräinen uusiutuva energia

-

19 § Hiilivarasto

-

20 § Karbonatisoituminen

-

21 § Istutettava puusto

-

22 § Ilmastaselvityksen laadinta ja päivittäminen

-

23 § Ilmastaselvityksen sisältö

-

24 § Vähähiilisyyden tulosten esittäminen ilmastaselvityksessä

-

25 § Arvioinnin tulosten kohdistaminen eri käyttötarkoituksille

-

Luukkonen Jari
WWF Suomi